

Új mondat új zsarnokságról

(Ez a vers Illyés Gyula „Egy mondat a zsarnokságról” című remekművének átírata.)

Hol zsarnokság van,
ott zsarnokság van
nemcsak az ernyedetlen
tapsoló tenyerekben,
nemcsak a puskacsőben,
nemcsak a börtönökben,
nemcsak a szögesdrótban,
szögesdrótnál is jobban
butító szólamokban,

tányérban és pohárban,
ott van az orrban, szájban,
napfényben és homályban,
szabadban és szobában;

ott van a Figaro-ban,
és ott van a Le Monde-ban,
ott van a New York Times-ban,
ott van a Népszavában:
a tőkések lapjában
és a Financial Times-ban

ott van a hazugságban,
hazugságnál jobban
a féligazságban
és az igazságnak
elhallgatásában,
a reális ténynek
elferdítésében:
harsogva a százzól
hallgatva négyszázzól;

hol zsarnokság van,
ott zsarnokság van
a meghallgatásban,
a bírák szavában,
ítélethez tákolt
tanúvallomásban;

ott van az IMF-ben,
hitelminősítőknél,
Tanácsban, Parlamentben,
bankokban, üzemekben,
tőzsdében és trezorban,
nagyvállalatban, boltban,

mindenkor megtalálod,
útjaid vele járod
Strassburgtól Brüsszelig,
hajnaltól éjjelig,
New Yorkban, Washingtonban
és a Washington Post-ban;

hol zsarnokság van,
ott zsarnokság van,
mert minden célban ott van,
napodban, holnapodban,
elmédben, honlapodban,
s ha kikémeled a körből,
ő néz rád a tükörből;

nem láthatsz semmi szépet,
mert szépnek csak azt véled,
mi egyszer már övé lett;
néznél, de csak azt látod,
mit ő eléd varázsolt,
eszmélnél is, de eszme
csak övé jut eszedbe,
vakondként, napsütésben,
így mászol vaksötétben;

hol zsarnokság van,
ott zsarnokság van,
**mindenki szem a láncban,
magad is zsarnokság vagy;**

akár a víz a medret,
követed és teremted,
bilincseit a szolgálta
maga így gyártja s hordja;

gyermeked neki nemzed,
ha eszel, őt növeszted,
mert a zsarnokság ott áll
majdan ravatalodnál,
ő mondja meg, ki voltál,
porod is neki szolgál!